

Strategija pametnog grada Dubrovnika

Vizija za budućnost

Martina Aleksić, Deloitte
Dubrovnik, 8.5.2015.

Social media

Social media is the social interaction among people in which they create, share or exchange information and ideas in virtual communities and network.

so-cial me-di-a
noun [treated as sign. or pl.]
websites and applications used for social networking.

WORLDWIDE

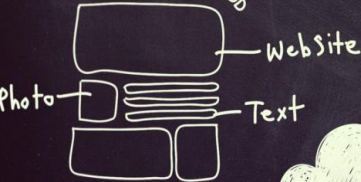
like!

SHARE

CHAT

HOW TO CONNECT?

SEARCH

Web-site

a location connected to the Internet that maintains one or more pages on the World Wide Web

Friends

Internet

SOCIAL MEDIA

Computer

E-mail

Connect

World Wide Web

The world wide Web is a system of interlinked hypertext documents that are accessed via the Internet. With a web browser, one can view web pages that may contain text, images, videos, and other multimedia and navigate between them via hyper

friend
noun
1 a person whom one knows and with whom one has a bond of mutual affection, typically exclusive of sexual or family relations
2 (Friend) a member of the Religious Society of Friends; a Quaker.

good morning!

Hi :)

Hi...

Send

ADD FRIENDS

COMMUNITY

THINK

Share

Sadržaj

Kratki osvrt na koncept pametnog grada i motive strategije

Pristup izradi strategije pametnog Grada Dubrovnika

Vizija i ciljevi razvoja pametnog grada Dubrovnika

Strateški programa pametnog Grada Dubrovnika – pogled u budućnost

Referentna arhitektura pametnog Grada Dubrovnika

Strategija pametnog Grada Dubrovnika – kratki osvrt

Pripremljena u razdoblju studeni 2014 - travanj 2015 godine

Uska suradnja s preko 30 dionika: predstavnici gradskih upravnih odjela/ustanova i poduzeća u vlasništvu Grada kroz:

- Upitnik
- Zajedničke radionice

Sadržajem prilagođena da reflektira najbolje europske prakse i stvarne potrebe Grada:

- Sažetak Strategije razvoja pametnog Grada Dubrovnika
- Uvod
- Ocjena postojećeg stanja pametnih usluga i analiza potreba Grada Dubrovnika
- Vizija i konceptualni model pametnog Grada Dubrovnika
- Strateški program pametnog Grada Dubrovnika
- Referentna arhitektura pametnog Grada Dubrovnika
- Prilozi Strategiji

Većina gradova se suočava sa sličnim izazovima te iako ne postoji jedinstveno rješenje, IKT je ključan nositelj održivog razvoja, a koncept pametnog grada plan budućeg razvoja

Zahtjevi građana

Građani postaju sve zahtjevniji u smislu transparentnosti trošenja proračunskih sredstava i uključenosti u donošenje odluka.

Upravljanje uslugama

Postoji sve veća potreba koordiniranog upravljanja dijelovima grada i uslugama, kako bi se procesi odvijali učinkovito i bez poteškoća.

Proračunska ograničenja

U posljednje vrijeme gradovima padaju proračunski prihodi što čini nužnim smanjenje potrošnje i učinkovitije upravljanje resursima i gradom.

Emisije štetnih plinova

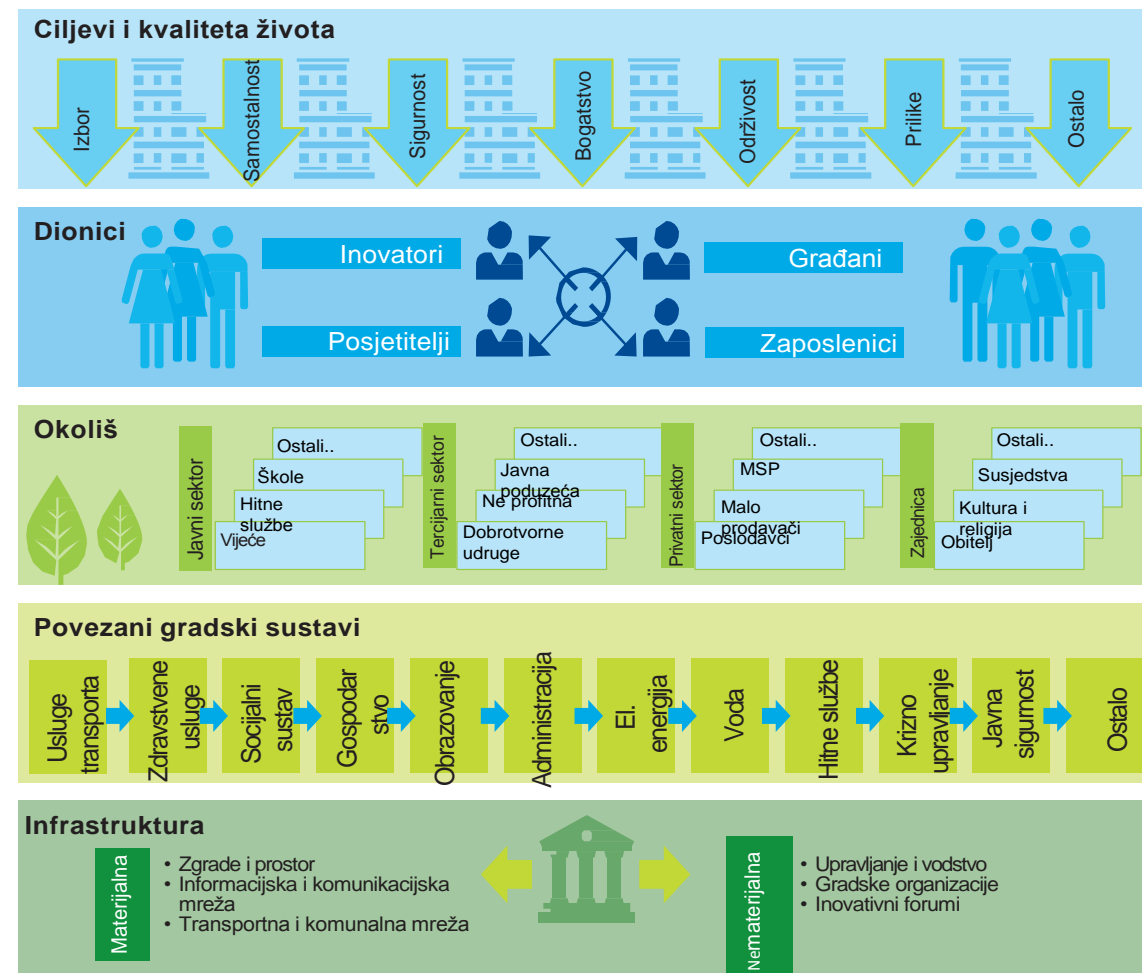
Gradovi su jedan od glavnih generatora stakleničkih plinova čija se emisija želi ograničiti kako na nacionalnoj, tako i europskoj i svjetskoj razini.

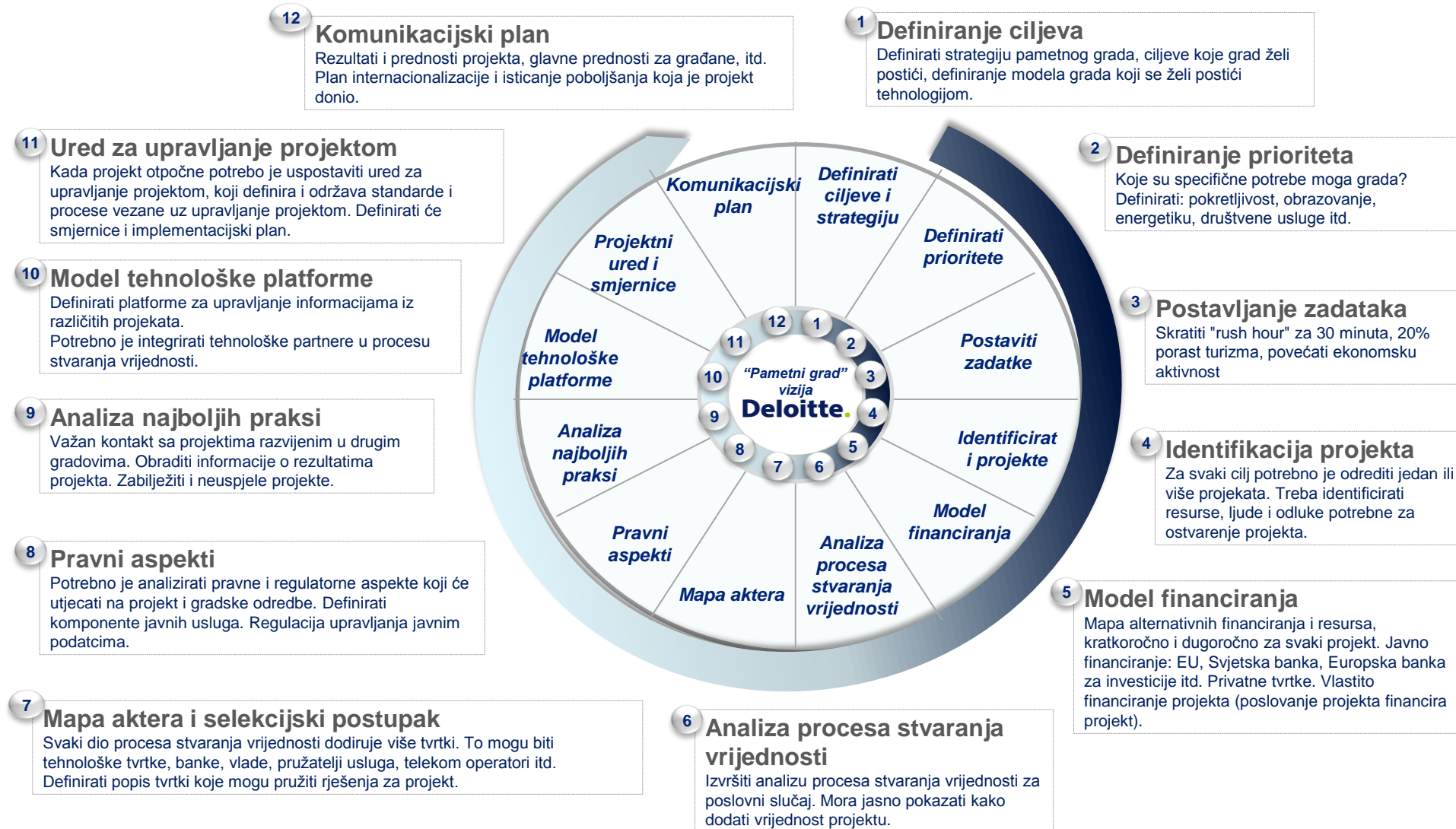
Model upravljanja

Sve navedene promjene jasno pokazuju da se moderni gradovi moraju prilagođavati novim zahtjevima okoline i građana.

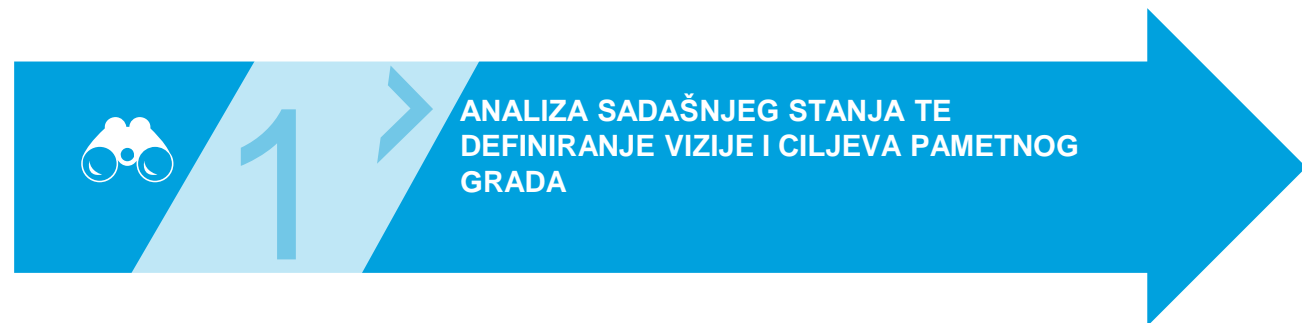
IKT u srži pametnog grada osigurava povezivost pojedinih aspekata djelovanja grada, pri čemu je povezivnost i intergiranost jedna od ključnih karakteristika pametnog grada

Uspješnost implementacije koncepta pametnog grada zahtjeva integriranost svih ključnih aspekata razvoja koncepta pametnih gradova, a započinje strategijom

Strategija Grada Dubrovnika pripravljena je kroz tri ključne faze uz aktivnu uključenost glavnih dionika: gradskih upravnih odjela/ustanova i poduzeća

- 1 Analiza i razumijevanje usluga Grada i segmenata djelovanja Grada
- 2 Ocjena zrelosti postojećih pametnih usluga i potreba budućeg razvoja
- 3 Definiranje vizije i ciljeva pametnog Grada Dubrovnika

- 1 Identifikacija i razrada strateških inicijativa i projekata
- 2 Izrada poslovnog slučaja inicijativa na visokoj razini
- 3 Definiranje i razvoj sustava ključnih pokazatelja uspješnosti

- 1 Prioritizacija strateških inicijativa
- 2 Priprema plana implementacije strateških inicijativa pametnog Grada Dubrovnika

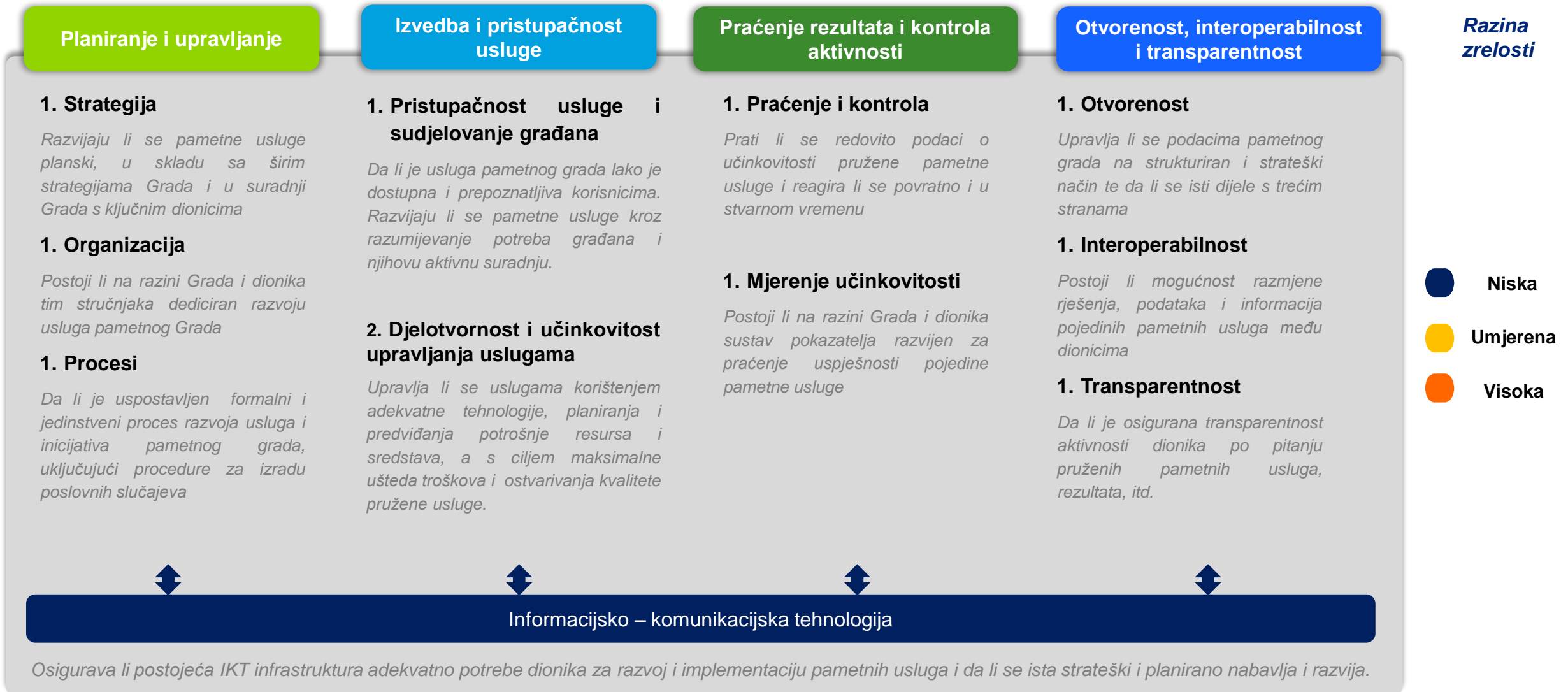
... i formirana je kroz četiri ključna područja aktivnosti grada odnosno ključnih dionika pružatelja usluga

Glavna područja aktivnosti pametnog Grada Dubrovnika

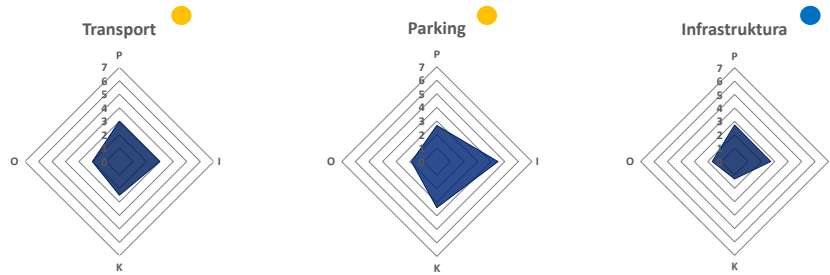
Inicijalni je korak zahtijevao razumijevanje postojećih pametnih usluga i aktivnosti grada te ocjenu njihove zrelosti prema željenim ključnim karakteristikama pametnog grada

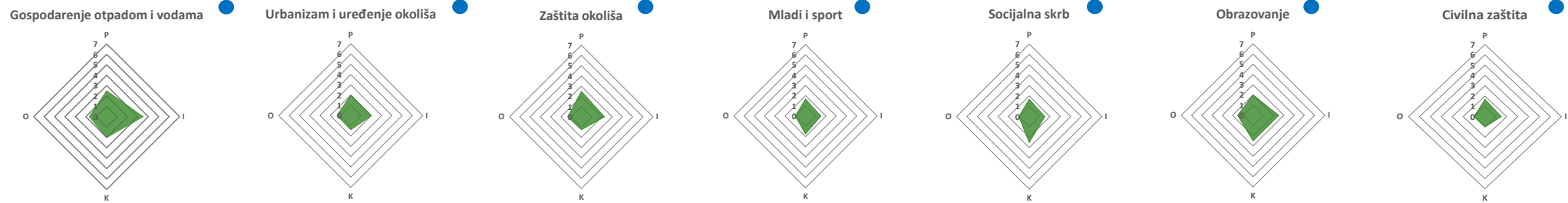

Rezultati analize zrelosti postojećih pametnih usluga ukazuju na nisku do umjerenu razinu zrelosti Grada te predstavljaju putokaz budućeg razvoja

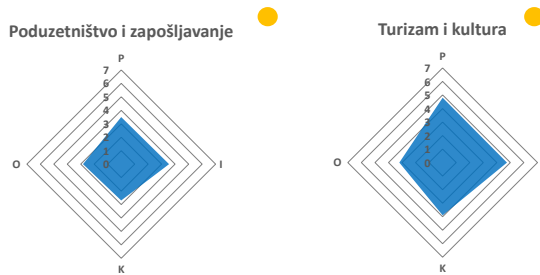
Mobilnost i infrastruktura

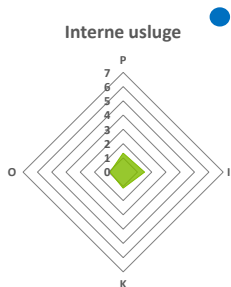
Kvaliteta života

Gospodarski razvitak

Upravljanje i institucije

Legenda:

Razina zrelosti usluga pametnog grada

- Niska razina zrelosti (1,2)
- Umjerena razina zrelosti (3,4)
- Visoka razina zrelosti (5,6,7)

Ključni kriteriji ocjenjivanja usluga pametnog grada

- P** – planiranje i upravljanje;
- I** – izvedba i pristupačnost usluge;
- K** – praćenje rezultata i kontrola aktivnosti;
- O** – otvorenost, interoperabilnost i transparentnost

Vizija i konceptualni model pametnog Grada Dubrovnika

Vizija pametnog Grada Dubrovnika

Dubrovnik teži postati HiTech, društveno odgovoran, ekološki osviješten, poduzetnički orijentiran, otvoren i siguran grad te međunarodno prepoznat brend koji u srž svog djelovanja stavlja dobrobit svih svojih građana i to primjenom "smart city" koncepta, tj. povezivanjem, usklađivanjem i optimiziranjem tehnološko-procesnih čimbenika svih sudionika koji čine grad

Ciljevi pametnog Grada Dubrovnika

(kvaliteta življenja, konkurentnost i održivost)

Kvaliteta života građana

Približiti sustav javne uprave i obrazovanja građanima na način da se usluge grada učini dostupnijima, jeftinijima i bržima te u skladu sa stvarnim potrebama građana

Efikasnost usluga

Optimizirati troškove i ostvariti uštede te povećati efikasnost komunalnih usluga kroz upravljanje u stvarnom vremenu

Pametna usluga u kulturi i turizmu

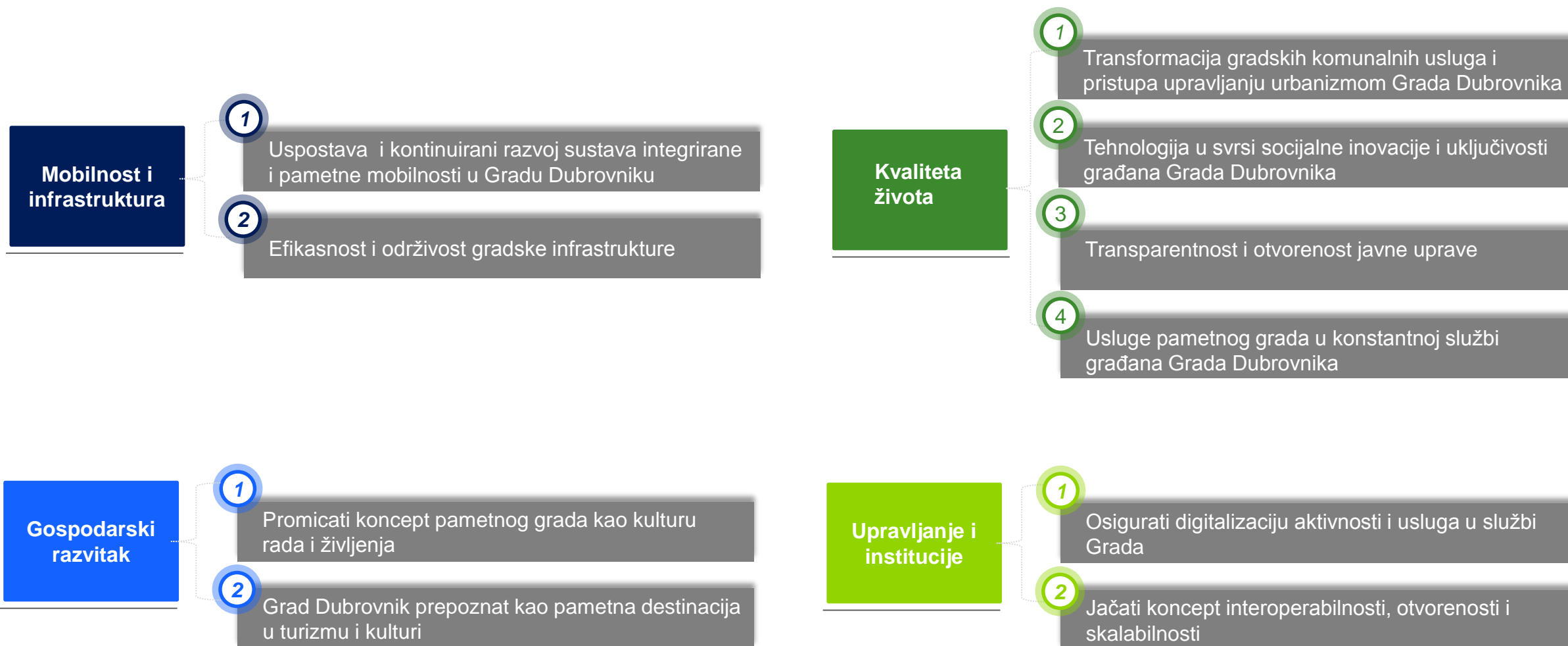
Korištenjem tehnologije i razvojem novih usluga povećati prihode gradskog proračuna i povezanih društava od turističkih djelatnosti i djelatnosti u kulturi

Interna učinkovitost

Vodeći se konceptom pametnog grada optimizirati i unaprijediti vlastite poslovne/ organizacijske procese kao i svih svojih povezanih društava, institucija i ustanova

Ciljevi segmenta nadograđuju se na viziju i opći cilj pametnog grada te u prvi plan stavljaju i kvalitetu života građana, konkurentnost gospodarstva i dugoročnu održivost okoliša i Grada

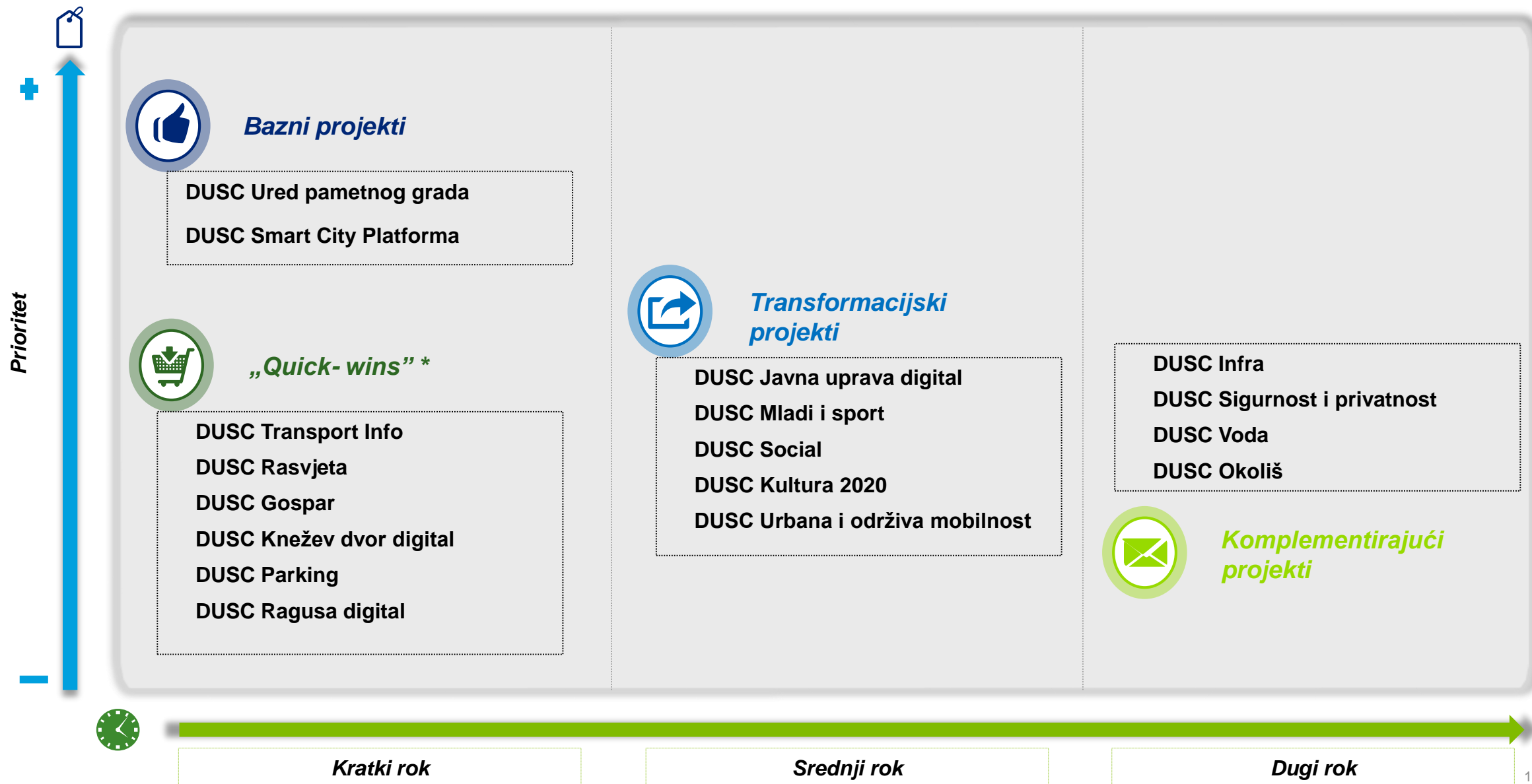

Strateški program pametnog Grada Dubrovnika rezultat je provedenih aktivnosti i neograničena vizija budućeg razvoja

Konkretizacija programa zahtijevala je njihovu prioritizaciju i okvirni plan implementacije

Ukratko o projektima pametnog Grada Dubrovnika

Kratki opis

1

DUSC Ured pametnog grada trebao bi, između ostalog biti:

- centralno koordinacijsko i komunikacijsko tijelo pametnog grada
- nadzor i praćenje aktivnosti pametnog grada
- marketing i promocija pametnog Grada Dubrovnika
- jačanje kapaciteta pametnog grada
- pokretač inovacija i razvoja
- Koncept otvorenih podataka.

2

- Platforma je centralno mjesto koje objedinjuje i prikuplja sve informacije odnosno indikatore vezane za Grad i usluge Grada.
- Platforma će između ostalog:
  - prikupljanje indikatora pametnog grada
  - osigurati lakše povezivanje različitih dionika
  - doprinijeti transparentnost i otvorenosti javne uprave
  - stvoriti temelje za održiv razvoj, kroz učinkovitije pružanje usluga i potrošnju resursa

3

- Cilj: omogućiti informacije u stvarnom vremenu i omogućiti bolje upravljanje i planiranje prometom
- Jedinstveni centar za centralizirano upravljanje gradskim prometnim sustavom
- Tehnološka rješenja za nadzor prometa
- Korištenje različitih kanala komunikacije, za informiranje građana i putnika o ključnim informacijama u vezi prometa.

4

- Poticanje uvođenja novih tehnologija za razvoj i upravljanjem sustavom javne rasvjete u gradu.
- Uspostava sustava pametnog upravljanja javnom rasvjetom, s ciljanom kontrolom i smanjenjem potrošnje energije i troškova.
- Uspostava interoperabilnih rasvjetnih rješenja
- Dodatne mogućnosti razvoj: povezivanju ostalih inteligentnih sustava preko rasvjetnih stupova

Ukratko o projektima pametnog Grada Dubrovnika

Kratki opis

5

- Nastavak projekta uvođenja pametne gradske kartice, s naglaskom na razvoj dodatnih potencijalnih funkcionalnosti
- Razvoj standarda kvalitete usluga pametnog grada
- Odabir tehnologije na osnovi predviđenih koristi i troškova implementacije.
- Mogućnost razvoja novih usluga kroz razumijevanje trendova i zahtjeva građana.

6

- Stvaranje platforme koja će osigurati trojaku ulogu Grada:
  - transparentnost upravljanja gradom
  - participacija i sudjelovanje građana u različitim aspektima pametnog grada
  - otvorenost podataka s pravom pristupa podacima koje je pametan grad prikupio, analizirao, a s ciljem njihova daljnjeg razvoja i korištenja.

7

- Primjena pametnih rješenja u segmentu parkinga.
- Pametni sustav upravljanja parkingom predviđa korištenje odgovarajućih senzora, i/ili drugih rješenja, za unaprjeđenje upravljanja parkingom u Gradu.
- Povezivanje tehnoloških rješenja sa Smart City Platformom radi stvaranja informacija o dostupnosti i lokaciji slobodnih parkirnih mjesta koji su dostupni građanima u stvarnom vremenu.

8

- Korištenjem tehnologije osigurati dodatan razvoj turističke ponude i turizma Grada kao i veću kvalitetu pružene usluge posjetiteljima.
- Osigurati praćenje kretanja i interesa turista u stvarnom vremenu s ciljem daljnjeg prilagodbe turističke ponude.
- Osigurati višekanalnu komunikaciju prema posjetitelja i jednostavniji pristup usluzi.

Ukratko o projektima pametnog Grada Dubrovnika

9

Kratki opis

- Razvoj i standardizacija sustava elektronske evidencija gradske uprave.
- Nužna je ocjena troškova i koristi kao i definiranje potrebnih tehničkih, funkcionalnih i poslovnih zahtjeva sustava.
- Projektom se također predviđa uvođenje što većeg broja e-usluga za građane s ciljem povećanja učinkovitosti pružanja usluga.

10

Kratki opis

- **Portal za Mlade** – ima za cilj olakšati i poticati sudjelovanje mladih u aktivnostima Grada te prilagoditi komunikaciju i suradnju Grada i mladih kroz nove tehnologije i kanale komunikacije.
- **Uvođenje novih tehnologija za promociju sporta u Gradu** - s namjerom stvaranja novih i poboljšanja postojećih kanala komunikacije s građanima i akterima u sportu, bolje sportska ponuda.

11

- Osigurati platformu za integrirano upravljanje programima i inicijativama u segmentu socijalne skrbi s ciljem podizanja kvalitete usluge i lakšeg pristupa istoj.
- Predviđa se:
  - stvaranje jedinstvene web platforme koja će građanima omogućiti pristup ključnim informacijama
  - razvoj socijalnih pametnih kartica za korisnike socijalne pomoći
  - stvaranje integriranog upravljanja socijalnom politikom.

12

- Cilj je integrirati tehnološka rješenja u kulturnu ponudu Grada
- Korištenjem tehnologije namjerava se:
  - osigurati nove kanale i mogućnosti promocije kulturnih dobara i kulture Grada Dubrovnika građanima i posjetiteljima
  - potaknuti razvoj online platforme u kulturi, koja će primarno biti orijentiranim akterima u kulturi, odnosno doprinosti razvoju kulture

Ukratko o projektima pametnog Grada Dubrovnika

Kratki opis

13

- Promoviranje razvoja i implementacije održivog i urbanog transporta u Gradu
- Korištenje tehnologije kojom će se optimizirati rute turista i pješaka te na taj način prometno rasteretiti pojedini dijelovi Grada
- Uvođenje e-vozila i punionica za iste u Gradu.
- Rasterećenje najfrekventnijih ruta u Gradu s ciljem smanjenja prometnog opterećenja.
- Poticanje korištenja održivih oblika prometa.

14

- Objedinjavanje i nadogradnja postojećih registra imovine u Gradu
- Postupni razvoj sustava za upravljanje imovinom (tzv. *Building management system*) u vlasništvu Grada.
- Mjerenje i praćenje odgovarajućih indikatora energetske učinkovitosti.
- Razvoj strategije upravljanja nekretninama Grada.

15

- Uspostaviti okvir i mehanizme za osiguranje privatnosti i sigurnosti podataka nastalih kroz aktivnosti pametnog grada.
- Predviđene aktivnosti su:
  - dodjela odgovornosti dedicanom timu stručnjaka
  - priprema i objavljivanje pravila privatnosti
  - razvoj sustav upravljanja informacijskim rizicima
  - definiranje procesa i uspostava kontinuiteta provođenja redovite revizije i nadzora sustava

16

- Učinkovitije upravljanje vodnim resursima u Gradu.
- Smanjenje troškova isporuke vode za Grad i građane.
- Proaktivno rješavanje poteškoća u opskrbi.
- Učinkovitija kontrola kvalitete.
- Osigurati građanima informacije o raspoloživosti i kvaliteti vodnih resursa.
- Osigurati bolje predviđanje potrošnje vode

Projekti pametnog Grada Dubrovnika

17

Kratki opis

- Aktivnosti koje su usmjerene kontinuiranoj brizi Grada za okoliš u različitim aspektima, kroz korištenje napredene tehnologije i različitih rješenja na bazi informacijsko-komunikacijske tehnologije.
- Povezati sustav upravljanja okolišem s ostalim pametnim sustavima u Gradu
- Uspostava jedinstvenog pregleda zelenih površina grada (katastar zelenih površina).
- Proaktivan pristup očuvanja i mjerenja kvalitete zraka.
- Korištenjem tehnologije voditi brigu o zaštiti okoliša.
- Osigurati građanima informacije o kvaliteti zraka i okoliša u gradu.
- Poticati edukativne i istraživačko razvojne aktivnosti vezane uz okoliš.
- Uspostava jedinstvenog pregleda zagađenja bukom, svjetlosnim izvorima na području Grada Dubrovnika.

Platforma pametnog Grada Dubrovnika glavni je koordinacijski alat i osovina suradnje velikog broja različitih dionika uključenih u aktivnosti grada, čime se stvara zaokružen i potpun koncept.

DUSC Platforma ima **nekoliko ključnih ciljeva**:

- osigurati prikupljanje indikatora pametnog grada koji imaju za cilj mjerenje parametara povezanih sa kvalitetom života i upravljanjem uslugama grada
- poboljšati učinkovitost modela upravljanja Gradom na način da osigura lakše povezivanje različitih dionika (građana, ustanova, akademske zajednice, poduzetnika, itd.)
- doprinijeti transparentnosti i otvorenosti javne uprave kroz dostupnost podataka (cjelokupnih, konzistentnih i unificiranih)
- stvoriti temelje za održiv razvoj, kroz učinkovitije pružanje usluga i potrošnju resursa.

Buduća platforma pametnog grada morat će udovoljiti sljedećim **ključnim karakteristikama**:

- povezivost,
- interoperabilnost
- skalabilnost.

Glavni **korisnici platforme**:

- Javna uprava
- IKT zajednica
- Pružatelji usluga
- Građani

Glavne funkcionalnosti i uloga platforme pametnog grada

Prikupljanje

Platforma prikuplja podatke o funkcionalnim područjima grada iz različitih izvora podataka s kojima je povezana

Komunikacija

Komunicira, prema potrebi, s drugim uređajima, kontrolnim centrom, poslužiteljima zaduženim za funkcioniranje pojedinog dijela grada

Analiza i obrada

Analiza prikupljenih podataka s ciljem prezentacije te identifikacije potencijalnih područja unaprjeđenje učinkovitosti pruženih usluga

Predviđanje

Na temelju prikupljenih podataka, platforma može predvidjeti potencijalne probleme te proaktivno ponuditi rješenja

Referentna arhitektura pametnog Grada Dubrovnika

Zahvaljujemo Vam na pažnji

Martina Aleksić

Viši savjetnik

Odjel poslovnog savjetovanja

Tel: +385 (1) 2351 900

Mob: +385 (91) 13 14 091

E-mail: maleksic@deloitteCE.com

Deloitte.